

دستور العمل :

اطفای حریق در پستهای زمینی

W-OP-۰۸-۰۰۰

تصویب کننده	تأیید کننده	بررسی کننده	تهیه کننده	نام و نام خانوادگی
اکبر فرج نیا	وهاب رشت آبادی	حوریه حیدرپور	علی حاجی زاده	
مدیرعامل	معاون بهره برداری و دیسپاچینگ	مدیر دفتر تمتا	مدیر دفتر ایمنی	سمت
تاریخ:	تاریخ:	تاریخ:	تاریخ:	امضا
		 ۱۴۰۹/۹/۲۱	 ۱۴۰۹/۸/۲۵	

۱- هدف

هدف از تدوین این دستورالعمل ارائه راهکار ایمن و مطمئن جهت اطفاء حریق در پستهای زمینی می باشد.

۲- دامنه کاربرد

شامل دامنه مندرج درخط ومشی.

۳- تعاریف

۳-۱- تعریف آتش: فرآیند تبدیل ماده به کربن، گرما و نور را آتش گویند یا به عبارت دیگر هرگاه سه

عنصر حرارت یا جرقه، مواد سوختنی و اکسیژن یا هوا در یک زمان و یک مکان با هم جمع شوند آتش پدید می آید که به مثلث آتش نیز معروف است.

۳-۲- طبقه بندی انواع آتش

- آتش نوع A: آتشی که در اثر حریق جامدات مثل چوب بوجود می آید.
- آتش نوع B: آتشی که در اثر حریق مایعات مثل بنزین بوجود می آید.
- آتش نوع C: آتشی که در اثر حریق گازها مثل بوتان بوجود می آید.
- آتش نوع D: آتشی که به علت عوامل برقی یا تجهیزات برقی مثل اتصالات جعبه برق ایجاد می شود

- آتش نوع E: آتشی که در اثر حریق فلزات قابل احتراق مثل سدیم _ پتاسیم _ منیزیم _ اورانیوم ایجاد می شود

۳-۳- خاموش کننده:

خاموش کننده: خاموش کننده وسیله ای است که برای مبارزه با آتش سوزی طرح و ساخته شده است و در اطفای حریق بسیار مؤثر است و در انواع دستی با ظرفیت حداقل ۱ و ۰۰۰ حداکثر ۱۴ کیلو یا ۱۴ لیتر مواد خاموش کن که یک نفر به راحتی قادر به حمل و استفاده از آن باشد و انواع بزرگتر که بر روی چرخ، ارابه یا خودرو قرار داده می شود یا به طور ثابت در اماکن نصب می گردد.

۳-۴-۱- خاموش کننده ها از نظر مواد اطفاء جهت خاموش کردن انواع آتش

۳-۴-۱- خاموش کننده محتوی آب جهت خاموش کردن آتش سوزیهای ناشی از مواد خشک و جامد

۳-۴-۲- خاموش کننده محتوی آب جهت خاموش کردن آتش سوزیهای ناشی از مایعات قابل اشتعال و

مواد خشک

۳-۴-۳- خاموش کننده محتوی پودر جهت خاموش کردن مایعات قابل اشتعال، گازها، مواد خشک و

الکتریسیته

۳-۴-۴- خاموش کننده محتوی مواد دی اکسید کربن CO_2 جهت خاموش کردن الکتریسیته و مایعات

قابل اشتعال

۳-۴-۵ خاموش کننده محتوی مواد هالوژنه جهت خاموش کردن الکتریسیته ، مایعات قابل اشتعال و مواد

خشک

۳-۵- بازدید ، سرویس و نگهداری خاموش کننده ها : کلیه خاموش کننده ها باید براساس روشها و

اطلاعات ارائه شده از طرف تولید کننده ، مورد بازدید ، آزمایش ، سرویس و شارژ دوره ای قرارگیرند .

که این موارد از ۳ ماه تا ۶ ماه باید صورت گیرد .

۳-۶- آتش نشان : کسی که آموزشهای اطفای حریق را گذرانده و دارای گواهینامه رسمی آموزش اطفای

حریق از سازمان آتش نشانی بوده و مهارت کامل در خاموش کردن آتش را دارا می باشد ..

۴- شرح عملیات

۴-۱- در صورت اطلاع از وقوع آتش سوزی در پست زمینی ، اپراتور سامانه ۱۲۱ باید بلافاصله ضمن اطلاع

سریع به آتش نشانی ، اکیپ اتفاقات برق را به محل پست اعزام نماید .

تبصره ۱- کلیه پرسنل فنی و عملیاتی باید آموزشهای اطفاء حریق را گذرانده و دارای گواهینامه آموزشی

اطفاء حریق از سازمان های رسمی باشند .

۴-۲- اکیپ اتفاقات باید سریعاً امکان بی برق نمودن پست مورد نظر را بررسی و ضمن هماهنگی های

سریع با رئیس اداره بهره برداری ، خاموشی سریع مورد نظر را به وسیله بی سیم درخواست نمایید .

۴-۳- اکیپ اتفاقات اعزامی به محل باید سریعاً اقدام به ایمن سازی اطراف پست و مهار آتش سوزی نماید

تا از این طریق به افراد و عوامل بیرونی در اطراف پست آسیبی نرسد .

۴-۴- اکیپ اتفاقات اعزامی به محل باید سریعاً علت آتش سوزی ومحدوده آتش سوزی را از نظر حجم ،

میزان وسعت و گسترش آتش سوزی بررسی و نتیجه را به وسیله بی سیم به اپراتور ۱۲۱ اعلام نماید .

تبصره ۲- علت آتش سوزی می تواند ناشی از عوامل غیرالکتریکی یا عوامل الکتریکی باشد که شناسایی

آن در محدود کردن آتش و اطفای سریع آن کمک می کند .

تبصره ۳- منشاء غیر الکتریکی می تواند آتش سوزی ناشی از حوادث غیر مترقبه ، بی احتیاطی های پیش

بینی نشده ، توسط افراد بیرونی و ... باشد .

تبصره ۴- منشاء الکتریکی حریق به طور کلی از تنظیم نامناسب سیستم های حفاظتی ، عدم عملکرد مدارات

حفاظتی به هنگام وقوع خطا و تداوم خطای ناشی از نقص در مدارات حفاظت و یا تجهیزات جداکننده

خطا (نظیر کلید و ...) سرچشمه می گیرد .

۴-۵- در صورتی که حجم آتش کم بود و امکان ورود به داخل پست جهت مهار آتش برای اکیپ اتفاقات وجود داشت باید به وسیله خاموش کننده موجود در پست یا خودرو، اقدام به خاموش کردن آتش نماید

تبصره ۵- خودروی اتفاقات و عملیات باید مجهز به کپسول اطفای حریق حداقل ۶ کیلویی از نوع CO₂ باشد .

۴-۶- در صورتی که حجم آتش زیاد بود و امکان ورود به داخل پست برای اکیپ اتفاقات وجود نداشت . باید ضمن اعلام وضعیت به وسیله بی سیم به اپراتور ۱۲۱، پیگیری و منتظر رسیدن اکیپ آتش نشانی باشد .

تذکر : از آنجائیکه در آتش سوزی های بزرگ تمامی تجهیزات از جمله کابلها و کلیدها در حال سوختن است در صورت عدم قطعی برق ، احتمال وقوع اتصال کوتاه و به دنبال آن انفجار وجود دارد. لذا در این مواقع ضروری است سریعاً درخواست بی برق نمودن پست صورت گیرد .

۴-۷- اکیپ اتفاقات باید پست مورد نظر را بی برق و ایمن سازی الکتریکی نموده و سپس مجوز ورود اکیپ آتش نشانی را به داخل پست صادر نمایند .

۴-۸- پس از خاموش شدن آتش ، اکیپ اتفاقات تا رفع نشدن کامل اثرات حریق ، نباید محل پست را ترک نمایند .

۴-۹- پس از اطمینان از رفع کامل اثرات آتش سوزی اکیپ اتفاقات ضمن عادی سازی محیط ، با هماهنگی رئیس اداره بهره برداری می تواند حادته را ترک نماید .

۵- مسؤلیت ها:

۵-۱- برگزار کننده دوره های آموزش آتش نشانی پرسنل شرکت توزیع ، با همکاری سازمان آتش نشانی و یا شرکت های پیمانکاری آموزشی دارای صلاحیت و مورد تأیید سازمان آتش نشانی و توسط دفتر آموزش صورت می گیرد و آموزش آتش نشانی پرسنل شرکت های پیمانکاری به عهده مدیر عامل شرکت های پیمانکاری می باشد.

۵-۲- مسؤلیت تست و بازدید دوره ای و کنترل محل نصب کپسول های آتش نشانی به عهده مسئولین ایمنی و رؤسای ادارات بهره برداری در نواحی تابعه می باشد و نیز لازم است آدرس و شماره تلفن سازمان آتش نشانی در دسترس و جلوی دید اپراتورها و اکیپ اتفاقات باشد که در مواقع ضروری به راحتی استفاده نمایند .

۳-۵- مسئولیت کنترل و راهبری اکیپ های اتفاقات برق در مواقع وقوع آتش سوزی به عهده رئیس اداره

بهره برداری می باشد.

۴-۵- این دستورالعمل نافی مسئولیتهای سازمان آتش نشانی در حضور به موقع در محل اتفاق و انجام

وظایف مربوطه و اطفای حریق نخواهد بود.

۶- مراجع:

۷- فرم های مرتبط: